

REFORMAGENDA FÖR ÄLDREOMSORGEN

Socialdemokraterna i Stockholm

En äldreomsorg att lita på – där äldre och personal har inflytande, trivs och mår bra

Från vi föds tills vi dör är vi människor, individer, med starka rättigheter. Rättigheter som alltför ofta åsidosätts när vi åldras. Äldre personer ses inte som kompetenta med möjligheter att bidra till sin egen och samhällets utveckling. Den synen finns i hela samhället, det är ålderism, och också inom äldreomsorgen. Äldres erfarenheter och kompetens måste tas tillvara. Den nya äldreomsorg som vi vill se måste ha det som utgångspunkt. Äldres självbestämmande måste vara den självklara utgångspunkten.

En trygg och individanpassad äldreomsorg är en trygghet för alla, oavsett ålder. Det ger trygghet att inte behöva oroa sig för föräldrar och släktingar eller att veta att en bra äldreomsorg finns den dag vi själva behöver den.

Sveriges välfärd har ofta varit en källa till stolthet. Den utjämnar klyftor och den ger efter behov. Men svensk äldreomsorg är inte idag vad den borde vara. För lite resurser har gått hand i hand med en syn på äldre som patienter snarare än medborgare. Omsorgen i sig har allt för ofta setts som något som inte kräver särskild kompetens, snarare än en verksamhet som kräver kvalificerade undersköterskor och kompetenta chefer.

Att vi kan lita på välfärden är helt avgörande för vårt samhällsbygge, för vårt starka samhälle. Därför är läget i äldreomsorgen på många sätt oroväckande. Allmänhetens förtroende för äldreomsorgen sjunker i samma takt som myndigheterna rapporterar om bristerna. Det höga antalet dödsfall i covid-19 bland äldre på särskilda boenden och inom hemtjänsten i Sverige har med rätta riktat strålkastarljuset på behoven av en stärkt äldreomsorg.

Det är dags att Socialdemokraterna kliver fram som det parti som stärker äldres rätt i äldreomsorgen och som ser till att höjd kvalitet går hand i hand med stärkta villkor för personalen.

Äldreomsorgen i Sverige och Stockholm idag

Resurserna till äldreomsorgen har länge varit krympande. Dagens lagstiftning och resurstilldelning klarar inte att garantera äldre den omsorg de behöver och har rätt till.

Alla svenskar har rätt att känna sig trygga och att leva ett gott liv, oavsett ålder. Det måste äldreomsorgen svara upp mot. I ett Sverige där invånarna blir allt friskare, lever längre och får fler friska år ska alla äldre ha rätt till ett tryggt boende och en vardag med hög livskvalitet och självständighet. Äldreomsorgen ska vara jämställd, personcentrerad, tillgänglig och likvärdig. Gruppen äldre ökar kraftigt och har olika behov och intressen och deras efterfrågan på insatser, stöd och aktiviteter ser olika ut. Från 65 räknas vi som äldre, men behoven är olika i olika faser. Tack vare en stark välfärd är medellivslängden idag hög och andelen som blir mer än 100 år ökar. Bara de kommande tio åren beräknas antalet äldre över 80 år öka med 40 procent. Det ställer krav på äldreomsorgen.

Samtidigt som antalet äldre ökar och har gjort så under en längre tid har antalet platser på särskilda boenden minskat. Sedan år 2000 har var fjärde plats på särskilt boende försvunnit och antalet äldre över 65 år som får hemtjänst i ordinärt boende ökar. Ibland sker det frivilligt, men många är vittnesmålen om att det är svårt att idag få rätt till en plats på

äldreboende. Det är också värt att notera att sett till andel av alla svenskar som är över 65 år så har andelen som får såväl hemtjänst som särskilt boende minskat. Det betyder att fler äldre bor kvar hemma och att anhängomsorgen är större än vad de flesta svenskar kanske förstår. 1,3 miljoner svenskar ger idag på något sätt anhängomsorg och drygt 140 000 medelålders svenskar har gått ner i arbetstid för att vårda en närstående.

Inom äldreomsorgen finns en stark privat sektor. I Stockholm finns exempelvis 85 olika utförare av hemtjänst, varav 13 drivs i egen regi och 72 i privat regi. Framväxten av en stark privat och vinstdrivande sektor för äldreomsorgen, inte minst i Stockholm, har fört med sig en mängd problem. Det handlar givetvis om hur resurser går till vinster istället för till äldreomsorg. Det handlar också om en otrygghet för den äldre, när ett äldreboende som upphandlats inom Lagen för offentlig upphandling (LOU) plötsligt byter från en utförare till en annan.

Men det finns också problem i hela den marknadsmodell som idag styr äldreomsorgen. Tanken bakom Lagen om valfrihetssystem (LOV) är exempelvis att välfärden ska organiseras som en marknad och därmed inte behöva annan styrning. Det har inte fungerat utan LOV har fört med sig flera problem som har tvingat fram regleringar och detaljstyrning. LOV inom hemtjänst har lett till en fragmentiserad verksamhet med många utförare som både är svår att överblicka för de äldre och svår att styra för politiken. Samverkan med vården har försämrats, vilket har blivit extra tydligt under coronapandemin. I de kommuner där LOV har införts har andelen visstidsanställningar ökat vilket leder till minskad personalkontinuitet. I flera kommuner har det visat sig svårt att ha kontroll på de utförare som ingår i systemet. Till exempel har Södertälje avvecklat LOV då det förekommit fusk, arbetsmiljöbrott och ekonomisk brottslighet bland utförarna.

Äldreomsorgen i Sverige imorgon

Ökat inflytande och ökad rätt för de äldre

Delaktighet och inflytande är en förutsättning för ett gott åldrande. Det handlar inte bara om att få säga sin mening i samhällsfrågor, utan också om att kunna fatta beslut om det egna livet. Det är extra viktigt när man blir mer beroende av hjälp och det egna utrymmet krymper. Socialdemokraterna ska på alla nivåer verka för att både säkra och stärka äldres inflytande.

En ambitionshöjning för äldreomsorgen behöver befästas i lag. Nuvarande socialtjänstlagen behöver förtydligas och vi behöver en ny äldreomsorgslag. Den nya lagen ska understryka äldres rätt till en omsorg som bidrar till "goda levnadsvillkor" för äldre och inte bara till som idag en "skälig levnadsnivå". Äldreomsorgen ska möjliggöra ett liv i delaktighet, att äldre kan delta i samhällslivet på samma grund som andra. En tydlig lag med krav på stat, regioner och kommuner som anger inriktning och ambitioner för att garantera den enskilda rätt till individanpassad vård och omsorg samt stöd och service behövs. En sådan ny lagstiftning ska vara en ambitionshöjning och följas av statliga resurser. Inom äldreomsorgen är det vård och omsorgspersonalen som är garanten för att de äldre får sina rättigheter. Därför ska ett fackligt perspektiv finnas med i utformningen av den nya lagen.

Äldreomsorgen ska inte vara en marknad

Äldreomsorgen har varit föremål för en stark privatisering och har en marknadsmodell som sällan analyseras utifrån de äldres rätt till god och jämlik omsorg. Lagen om valfrihetssystem (LOV) har bidragit till detaljstyrning och fragmentisering av äldreomsorgen.

Kundvalsmodellen gör att den äldre har stort inflytande kring vilket bolag som utför tjänsten, men lite inflytande kring vad tjänsten innehåller. Instabiliteten med små utförare som påverkas mycket om någon av hemtjänsttagarnas behov förändras och där de kan välja och välja bort utförare, leder till att arbetsgivarna inte ger personalen tillsvidareanställningar på heltid. Arbetsgivarna väljer istället kortsiktiga lösningar med timanställda som kallas in vid behov. Möjligheten att välja utförare garanterar inte de äldre möjlighet att påverka vilken person som i praktiken kommer hem till dem och utför omsorgen, trots att det är det viktigaste för de flesta gamla. Den här modellen, där vårdinsatser ses som varor som kan köpas och säljas på en marknad, tar inte hänsyn till vikten av relationer. Det har lett till att omsorgsbehoven hos äldre som använder hemtjänst har styckats upp och spridits ut för att tas omhand av flera olika enheter och företag.

Det är dags för en statlig utredning att se över effekterna av LOV på äldreomsorgen runt om i landet, med sikte på att LOV ersätts av ett system som sätter behovsstyrning i centrum och säkrar de säkra äldres rätt till en god omsorg.

Äldres behov ska styra äldreomsorgen. Det ställningstagandet står i kontrast till den ordning där privata bolags avkastningskrav tillåts styra. Resurserna behövs i verksamheten. Därför vill vi att vinstuttag i äldreomsorgen förbjuds. Vi ser gärna privata och ideella utförare, men utan vinstuttag.

Äldreomsorg och sjukvård som hänger ihop

Det är framförallt äldre, ofta multisjuka, som behöver sjukvård och den behöver anpassas och samordnas för att svara mot deras behov. Äldre med flera sjukdomar ska ha rätt till en samlad vårdkontakt, till årliga hälsosamtal och läkemedelsgenomgångar. Alla äldre ska få tillgång till geriatrisk kompetens. Det behövs även hemsjukvård i alla kommuner och det behövs en fungerande primärvård i hela landet.

Kommunerna har enligt Hälso- och sjukvårdslagen rätt att anställa sjuksköterskor till äldreboenden, men inte läkare. De skall hämtas från primärvården eller privata läkarföretag. Med jämna mellanrum görs upphandlingar av läkartjänster där olika läkarföretag och regioner deltar. Under lång tid har läkarstödet varit underdimensionerat och nedprioriterat i all kommunal vård. Det har, inte minst under coronapandemin, tydliggjorts varför det är mycket problematiskt. Dimensioneringen av läkarinsatserna behöver få en lägsta nivå. Det behövs nyckeltal för vad som är rimligt med tid och ett rimligt antal patienter för en läkare i särskilda boenden, så att vi kan garantera att specialister i allmänmedicin och geriatriker verkligen får förutsättningar att hinna med individuella bedömningar, hembesök och samtal med patienten och dess närstående. För att öka kompetensen, skapa kontinuitet och förbättra tillgängligheten för de äldre, bör det ställas krav på att vårdcentraler ska ha geriatriker och allmänläkare som får ansvar för närliggande särskilda boenden alternativt ska kommunerna få anställa läkare på äldreboenden.

Fler tillgängliga bostäder

Ett problem kring äldres boende är att många äldre flerbostadshus är otillgängliga, vilket skapar problem för den äldre som vill bo kvar och fortfarande ha ett rikt och socialt liv. Det finns idag i Sverige cirka 900 000 lägenheter utan hiss, vilket är cirka 38 procent av det totala antalet lägenheter i flerbostadshus. Vi vill se en satsning för att fler fastigheter kan tillgängliggöras genom exempelvis hiss.

Välfärd efter behov – inte efter plånbok

RUT-tjänster fungerar idag på många håll som en slags ojämlig konkurrent till hemtjänsten. Det har delvis blivit så på grund av en urholkning av resurser till och bristande inflytande för de äldre i hemtjänsten. För oss socialdemokrater är det viktigt att de resurser som idag går till skatteavdrag istället ska gå till satsningar på generell välfärd. Högre kvalitet handlar också om att säkra de äldres inflytande över hemtjänsten, såväl som över äldreomsorgen i stort.

Det största problemet med rut-avdraget är att hjälpen fördelas efter plånbok istället för behov. Din egen ekonomi avgör dina förutsättningar för att köpa rut-tjänster och göra skatteavdrag. Om vi tittar på i vilka kommuner RUT-avdrag nyttjas mest bland äldre över 65 år, är det 2020 Danderyd, Båstad, Vellinge, Höganäs och Lidingö. Minst används det bland de äldre i Dorotea, Arjeplog, Berg, Åsele och Vindeln. I den geografiska spegeln speglas också inkomstskillnader. Fler äldre med höga än låga inkomster använder RUT-avdrag, även om skillnaderna i inkomst är lägre än för befolkningen i helhet. Nästan hälften av skattesubventionerna genom rut-avdrag går idag till den rikaste tiondelen av befolkningen, vilket ökar ojämlikheten. Samtidigt som äldreomsorgen ofta går på knäna i många kommuner, spenderas årligen över 5 miljarder på RUT-avdraget. Det är resurser vi ser skulle göra mer nytta i välfärden.

Äldreomsorgen i Stockholm imorgon

Äldre ska känna igen den som kommer hem till dem

Hemtjänsten har längre haft problem med kontinuiteten. I praktiken att det är väldigt många olika människor som möter den äldre i dennes hem, något som kan skapa otrygghet och osäkerhet samtidigt som det riskerar att påverka kvaliteten negativt. Det finns ett nära samband mellan brister i kontinuiteten och att hemtjänsten har många anställda på timmar och deltid. Att stärka arbetet med trygga anställningar och heltider är ett måste. I Socialdemokraternas Stockholm ska de äldre känna igen den som kommer.

Boende för äldre i Stockholm

Totalt har Stockholm stad idag tillgång till 7 318 platser på 84 vård- och omsorgsboenden, inkluderat privata boendeplatser, profilboendeplatser och korttidsboenden. Det finns idag 13 servicehus med totalt 1 250 lägenheter. När vi blir fler äldre i Stockholm behövs det fler boenden för äldre, både särskilda boenden och seniorboenden. Särskilda boenden är boenden som kräver biståndsbedömning. Seniorboenden kräver inte biståndsbedömning. Vi vill att Stockholm stad ska bygga 10 000 bostäder för äldre i Stockholm mellan 2021 och 2040, såväl särskilda boenden som seniorboenden. Vi vill ställa krav på sociala aktiviteter, lokalt lagad mat och fungerande fjärrkyla för att möta varmare somrar på samtliga boenden.

Äldreboenden måste finnas insprängda i alla bostadsområden. Så långt möjligt bör boendena läggas nära centrum och kommunikationer för att det ska vara möjligt att leva ett självständigt liv så länge som möjligt. Många särskilda boenden i Stockholm behöver en fysisk upprustning. Samtliga äldreboenden i Stockholm ska planeras och organiseras utifrån principen att äldreboendet är den äldres bostad.

En äldreomsorg för ett friskare liv

Varje år faller 50 000 svenskar över 65 år så illa att de måste vårdas i slutenvård. Andelen fallolyckor av detta slag varierar stort mellan regionerna, och i Stockholm är andelen högre än i riket i stort. Att förebygga fallolyckor handlar i grunden om det som alltid lägger grunden för ett friskare liv: träning och kost. Stockholms äldreomsorg ska stimulera och möjliggöra för träning, fungerande fysioterapi och bra kostvanor.

Schyssta villkor ger en schysst äldreomsorg

Kvalitet i äldreomsorgen hänger ihop med bra arbetsvillkor för personalen. Personalen är äldreomsorgens viktigaste resurs, och genom att satsa där satsar vi på kvaliteten.

Nära hälften av kvinnorna i arbetaryrken arbetar deltid och det beror ofta på hur arbetet är organiserat. I första hand saknas heltidsanställningar och i andra hand är arbetet för krävande för att orka jobba heltid. I en personalintensiv verksamhet som vård och omsorg kan väsentliga besparingar bara göras genom att anställa färre, utan relevant yrkesutbildning och med sämre villkor och löner.

I Stockholm var 40 % av de anställda i äldreomsorgen i mars 2020 timvikarier. Det bidrar till minskad kontinuitet för de äldre, det gör att fler i äldreomsorgen har lägre kompetens och det skadar kvaliteten. Timvikarier och tillfälliga anställningar där man inte har rätt utbildning för yrket ska inte förekomma i Stockholms äldreomsorg.

För att klara av omställningen till att få fler heltidsanställda, fler fastanställda och högre kompetenskrav krävs politiska beslut. Vi måste säkerställa en god schemaläggning, med en arbetsmiljö som gör att man har ordentligt med tid för återhämtning. Som ett led i det ska också kortare arbetstid prövas, med bibehållen lön.

Att arbeta inom äldreomsorgen kan innebära allt från att dela medicin till att vårda någon i livets slutskede. Det är oerhört viktigt att öka andelen utbildad personal. Andelen undersköterskor ska öka och minimikrav kring andel som ska vara minst vårdbiträden införas.

Chefer att lita på – och med chans att göra ett bra jobb

9 av 10 chefer inom äldreomsorgen upplever enligt fackförbundet Vision att det stora antalet medarbetare man ansvarar för utgör ett problem för att kunna göra ett gott jobb. Bra chefer är en förutsättning för att medarbetarna ska må bra på jobbet och i sin tur göra ett gott jobb. Därför vill vi att Stockholm påbörjar ett arbete med att successivt minska antalet medarbetare per chef inom äldreomsorgen, tills man når 25 medarbetare per chef.

En god äldreomsorg – oavsett utförare

Den äldres behov och önskemål samt kvaliteten i äldreomsorgen ska stå i fokus i all Stockholms äldreomsorg, oavsett driftsform. Stockholm stad, såväl äldreförvaltningen som

stadsdelarna, måste ha starka verktyg för att kontrollera och följa upp kvaliteten i såväl privat som kommunal regi.

Det finns gott om bra äldreomsorg i Stockholm som drivs i egen regi inom den kommunala äldreomsorgen, genom icke-vinstdrivande stiftelser och välfungerande privata bolag som verkar inom ramen för Lagen om valfrihetssystem (LOV). Där finns god kontinuitet för såväl de äldre som för personalen och det finns goda förutsättningar att kontinuerligt förbättra verksamheten. Det finns också äldreomsorg som upphandlas inom ramen för Lagen om offentlig upphandling (LOU). Problemet med den tredje varianten är att upphandlingarna görs inom fasta ramar under en viss tidsbegränsad period. Det kan skapa otrygghet för den äldre, när helt plötsligt det särskilda boendet har en ny huvudman. Systemet skapar inte heller incitament för kontinuerligt förbättringsarbete och när en ny upphandling sker, ses inte kontinuitet (det vill säga att ha kvar samma utförare) som ett egenvärde. Systemet med LOU sätter bolagens konkurrensvillkor, inte den äldres trygghet och omsorg, i fokus. Därför ska Socialdemokraterna verka för att öka andelen äldreomsorg i egen regi såväl som att aktivt minska andelen som drivs inom ramen för LOU.

Bolag som dumpar villkoren för dem som jobbar inom äldreomsorgen riskerar både de äldres och personalens hälsa. De sänker kvaliteten. Det ställer krav på de avtal som Stockholm stad har med privata bolag. Det ställer också krav på uppföljningen. För att säkerställa att inga bolag dumpar villkoren krävs bättre och mer systematisk uppföljning av kvaliteten hos de privata bolagen.

De äldreomsorgsföretag som lyckas attrahera mer välbeställda äldre har goda möjligheter att sälja RUT-tjänster som tilläggstjänster till dem för halva priset och skicka notan på rabatten till skattebetalarna. Socialdemokraterna vill arbeta för att ta bort möjligheten för den typen av tilläggstjänster för de bolag som verkar i Stockholms äldreomsorg.

Ökat inflytande för den äldre

Den enskilde äldre ska veta att äldreomsorgen är anpassad efter deras önskemål och behov och kommunala riktlinjer för biståndsbedömning ska bidra till det. Det är inte storleken på plånboken, utan den enskildes behov som ska avgöra. Inom ramen för nuvarande lagstiftning kan viss hemtjänst beviljas utan biståndsbedömning. Socialdemokraterna ska arbeta för att det införs i Stockholm.

Bättre samverkan mellan sjukvård och äldreomsorg

Svårigheterna att samordna omsorg och sjukvård mellan regioner och kommuner kvarstår trots försök att lösa problemen. Uppstyckningen av vården i isolerade vårdmarknader har drabbat dem som har komplexa vårdbehov och svag förmåga att orientera sig i systemet hårdast, och bland dessa finns många äldre. Bristande samverkan mellan kommunal omsorg och regionfinansierad vård leder till undvikbara besök på akutmottagningarna. Som ett resultat av detta blir många äldre invånare liggande på akutmottagningarna i timmar i väntan på vård.

Brister i primärvården drabbar särskilt multisjuka äldre i behov av kontinuitet, samordning och trygghet. Vi behöver skapa en mer sammanhållen hälso- och sjukvård med god

kontinuitet för denna grupp för att öka tryggheten och friheten för den enskilde, liksom för deras anhöriga.

Vi vill att hemsjukvård och äldreomsorg ska samverka tätt. Den som skrivs ut från sjukhuset ska få en trygg hemgång med hjälp av en hemtjänst som direkt möter upp hemma. Det arbete som påbörjades under förra mandatperioden har stannat av – vi vill ta ny fart för att äldre ska få både vård och omsorg när de behöver det. Arbetet med Tiohundra i Norrtälje kan stå som förebild. Socialdemokraterna i Stockholm vill se att hemsjukvården kommunaliseras i Stockholmsregionen, såsom skett i alla andra regioner i Sverige.

Anhöriga i Stockholm

2019 tog den S-ledda regeringen initiativ till en nationell anhörigstrategi. Stockholm bör följa efter med en liknande analys och åtgärdsplan för vår stad. Vi vet exempelvis att korttidsboenden är en viktig avlastning för anhöriga och att antalet korttidsplatser minskat i Stockholm. En annan viktig fråga rör de äldre som vårdar sin partner i hemmet och vars liv förändras kraftigt av det. Behov av stöd och avlastning för den gruppen är en kärnfråga. Stockholm ska ta ett samlat grepp om anhörigfrågorna genom en Stockholmsstrategi för anhöriga.

Äldreomsorg, ensamhet och civilsamhälle

Debatten om att fler äldre i Sverige känner sig ensamma och får psykisk ohälsa till följd av det, har tagit fart de senaste åren. För att få en rik fritid krävs mer än bara hemtjänst och äldreboenden. Träffpunkter, mötesplatser och äldrecaféer spelar en avgörande roll, liksom civilsamhället. Frågan om förutsättningar för ett socialt liv på äldre dar kan inte helt frikopplas från äldreomsorgen i stort. Precis som det är viktigt att seniorboenden har sociala ytor för de som bor där, är det viktigt att det finns träffpunkter för bredare grupper äldre och att det finns kommunala träffpunkter där exempelvis PRO-föreningen kan ha sin verksamhet. Politiskt handlar det om att se till att det finns lokaler och resurser samt att stärka civilsamhällets förutsättningar.

23 punkter för en starkare äldreomsorg

Socialdemokraterna ska vara partiet som står upp för en stark och jämlik äldreomsorg. Det betyder en äldreomsorg som de äldre och deras anhöriga kan lita på. Det betyder en äldreomsorg där människor vill och orkar jobba länge, med goda villkor och möjligheter att utvecklas i yrket. Socialdemokraterna i Stockholm vill se en stark nationell äldreomsorgspolitik och en stark äldreomsorgspolitik i Stockholm stad.

Nationellt

1. Socialdemokraterna i Stockholm arbetar för att säkerställa äldres rätt i samhället, motverka åldersdiskriminering och bygga ett samhälle gott att åldras i.
2. Socialdemokraterna i Stockholm vill se en särskild rättighetsbaserad äldreomsorgslag, som tillförsäkrar äldre rätten till goda levnadsvillkor, inflytande över sin egen situation och garanterar en god vård och omsorg. I utformningen av lagen ska det fackliga perspektivet finnas med.
3. Socialdemokraterna i Stockholm vill se ett avskaffat RUT-avdrag för att frigöra mer resurser till välfärden

4. Socialdemokraterna i Stockholm vill se en utredning av effekterna av gjorda privatiseringar av äldreomsorgen och av Lagen om valfrihetsssystem, med sikte på att LOV ersätts av ett system som sätter behovsstyrning i centrum och säkrar de säkra äldres rätt till en god omsorg.
5. Socialdemokraterna i Stockholm vill att vinstuttag i äldreomsorgen förbjuds.
6. Socialdemokraterna i Stockholm vill se en lagändring för att säkerställa att vårdcentraler ska ha allmänläkare och geriatriker som får ansvar för närliggande särskilda boenden alternativt att kommunerna får anställa läkare på särskilda boenden.
7. Socialdemokraterna i Stockholm vill se en satsning för att tillganganpassa fler bostäder genom exempelvis hiss.

Stockholm

8. Socialdemokraterna i Stockholm verkar för att den äldres behov och önskemål ligger till grund för biståndsbedömning i äldreomsorgen samt att förenklade former för biståndsbedömning inom hemtjänsten införs.
9. Socialdemokraterna i Stockholm vill se ökad personalkontinuitet i äldreomsorgen, så att de äldre känner igen den som kommer till den äldres hem. personalkontinuitet i äldreomsorgen genom att fastställa ett maxantal som besöker de äldre. Maxantalet ska vara 10 personer. Detta kräver att äldreomsorgens resurser kontinuerligt räknas upp för att möta de växande behoven.
10. Socialdemokraterna i Stockholm verkar för att tillämpa heltidsnorm och fasta anställningar samt verkar mot delade turer och minutscheman för anställda inom äldreomsorgen.
11. Socialdemokraterna i Stockholm vill se en starkare och bättre uppföljning av hur privata aktörer följer avtalen med Stockholm stad, så att det inte sker en dumpning av arbetsvillkor i den privata omsorgen.
12. Socialdemokraterna i Stockholm ska verka för att äldreomsorgen som regel bedrivs i egen regi alternativt ideell och idéburen regi.
13. Socialdemokraterna i Stockholm vill se en kompetensförstärkning inom äldreomsorgen och höjande av undersköterske- och vårdbiträdesyrkets status. Andelen undersköterskor ska öka och minimikrav kring andel som ska vara minst vårdbiträden införs. En satsning ska göras för att höja kompetensnivån på befintliga vårdbiträden, så att de uppnår undersköterskekompetens.
14. Socialdemokraterna i Stockholm vill att antalet medarbetare per chef i äldreomsorgen minskar till dess att det blir som flest 25 medarbetare per chef samt att en kompetensförstärkning bland cheferna inom äldreomsorgen initieras.
15. Socialdemokraterna i Stockholm vill att det byggs minst 10 000 bostäder för äldre mellan 2021 och 2040, både särskilda boenden och seniorboenden.
16. Socialdemokraterna i Stockholm vill att äldre i äldreboenden har kontinuerlig tillgång till geriatrisk läkarkompetens samt till primärvårdens allmänläkare.
17. Socialdemokraterna i Stockholm verkar för att sjukvård och hemtjänst ska jobba tillsammans, med Norrtäljemodellen Tiohundra som positivt exempel.
18. Socialdemokraterna i Stockholm vill att en anhörigstrategi för Stockholm tas fram.

19. Socialdemokraterna vill att Stockholm satsar på en mångfald av aktiviteter, rehabilitering, träning, fysioterapi och arbetsterapeuter, fysioterapeuter och en bättre kost inom äldreomsorg, så att fler stockholmare får vara pigga och friska längre
20. Socialdemokraterna i Stockholm vill stärka civilsamhällets förutsättningar att arbeta med och för gruppen äldre i Stockholm, bland annat genom resursförstärkning och tillgång till samlingslokaler.
21. Socialdemokraterna i Stockholm verkar för en arbetstidsförkortning för anställda i äldreomsorgen.
22. Socialdemokraterna i Stockholm ska verka för fler fasta vikariepooler inom äldreomsorgen.
23. Socialdemokraterna i Stockholm ska verka för krav på språkkunskap i äldreomsorgen, så att arbetsgivaren blir skyldig att ge den anställde möjlighet att utbilda sig i svenska språket.